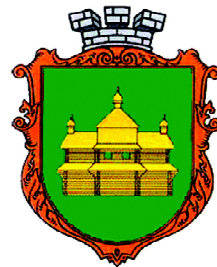

Косівський

ПЕРЕДЗВІН

Газета Косівської міської ради

№ 12 (17)

29 грудня 2012 року

З Новим 2013 роком і Різдвом Христовим!

Шановні косів'яни!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Різдва Христового та Нового 2013 Року. Нехай у Старому році залишаться смуток і тривоги, турботи і негаразди, а Новий Рік буде щедрим на добро і високі творчі здобутки для кожного з Вас. Зичу Вам міцного здоров'я, родинного щастя, достатку та щасливої долі на багаті літа.

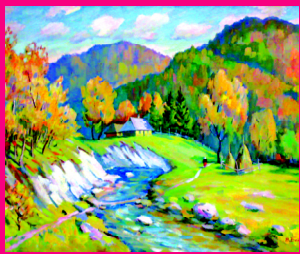
Нехай Господня ласка зійде на нашу українську родину, а ми спільною колядою, зі сходом Різдвяної зорі, звеличимо народження Сина Божого.

Щасливого Нового Року та веселих Різдвяних свят!

Христос народився — славимо Христа!

*З повагою
міський голова
Микола ФОКШЕЙ*

Оспівує
красу гір
8-9 стор.

Протяті
камені
13 стор.

Влада

Наша газета припиняє існування

Дорогі косів'яни!

Звертаюся до Вас з подякою за підтримку нашої міської газети «Косівський передзвін». За короткий термін газета завоювала повагу, її публікації були цікавими та приносили багато інформації про наше місто, про людей.

Однак, через фінансові труднощі — брак грошей у міському бюджеті, ми змушені з 1 січня 2013 року призупинити її випуск. Просимо з розумінням сприйняти таку невеселу вістку.

Микола ФОКШЕЙ, міський голова

Перереєстрація черги на житло

Виконавчий комітет Косівської міської ради нагадує, що у відповідності до пункту 25 «Правил обліку громадян, що потребують поліпшення житлових умов та надання їм житлових приміщень» та на виконання постанови від 11 березня 2011 р. № 238 «Про Єдиний державний реєстр громадян, які потребують поліпшення житлових умов» з 1 жовтня 2012 року триває щорічна перереєстрація громадян, які перебувають на квартирному обліку за місцем проживання (при міськвиконкомі).

У зв'язку з цим, до 31 грудня цього року, прохання до всіх громадян, які знаходяться на обліку, подати у виконком міської ради довідку про склад сім'ї та займані приміщення (Ф.№3), у разі змін у складі сім'ї — копію документа, який підтверджує зміни, довідки з місця роботи (навчання) повнолітніх членів сім'ї та документ, що підтверджує пільгу.

Для проходження перереєстрації, просимо мати при собі паспорти та ідентифікаційні номери членів сім'ї, що перебувають на обліку.

До відома підприємців

Косівська міська рада повідомляє, що забороняється розміщення об'єктів торгівлі без відповідного погодження міської ради чи дозвільного центру Косівської РДА.

Підприємці, які отримали погодження, зобов'язані дотримуватися п. 10 «Правил благоустрою і утримання міст та інших населених пунктів області», затверджених рішенням обласної ради №250-12/2000 від 29.02.2000 р., «Правил благоустрою території міста Косова», затверджених рішенням Косівської міської ради №4/2 від 9.06.2006 р., а саме:

своєчасно, з урахуванням пори року, проводити прибирання прилеглої до об'єкту торгівлі території та утримання її в належному санітарному стані (прибирати сміття і сніг, сколювати лід, очищувати дах об'єкту від снігу та льоду);

укласти договір на вивіз ТВП з МКП «Косівміськводосервіс»; влаштувати нічне зовнішнє освітлення об'єкту торгівлі; встановити біля об'єкту торгівлі ящик для побутових відходів; не розміщувати зовнішню рекламу без відповідного дозволу; забезпечити доступність входу інвалідам (при неможливості влаштувати пандус — встановити кнопку виклику).

Підприємці, які здійснюють торговельну діяльність цілодобово зобов'язані встановити камери відеоспостереження.

У випадку невиконання вищеперахованих зобов'язань до суб'єктів господарювання за порушення правил благоустрою міста відповідно до ст.152 кодексу України «Про адміністративні правопорушення» будуть вжиті заходи адміністративної відповідальності у вигляді штрафу від 850 до 1700 грн.

Міська рада

Освітлення вулиць відновиться

З метою якісного освітлення вулиць міста протягом останніх двох років додатково підключено цілий ряд нових світильників та проведено заміну ламп на більш економні. Проте, на вулиці М. Ірчана-Б. Хмельницького-Гоголя-Міцкевича це привело до виключення щитових автоматів.

На запит міської ради спеціалісти Косівського РЕМУ провели обстеження і прийшли до висновку, що для забезпечення стабільної роботи вуличного освітлення необхідно провести розмежування обліку напруги цих вулиць.

На даний час розроблена проектно-кошторисна документація, яка пройшла експертизу в центральній службі Української державної будівельної експерти-

зи в Івано-Франківській області, і 14 листопада 2012 р. отримала сертифікат. Для подальшого погодження матеріали були надіслані в архітектурно-будівельну інспекцію для отримання дозволу на початок проведення робіт, заключено угоду з генпідрядником на виконання робіт по розмежуванню напруги.

На ці потреби міська рада виділила відповідні кошти. Однак через ряд об'єктивних причин, незалежних від органів місцевого самоврядування, ці кошти ще не надійшли виконавцю робіт. Просимо вибачення у громади міста за певні незручності, пов'язані з освітленням вулиць.

Міськвиконком

Інформація про землю стане доступнішою

З 1 січня 2013 року Україна запускає Національну кадастрову систему (НКР) як повністю автоматизовану електронну систему реєстрації та кадастру.

В Україні презентовано пілотний варіант Публічної кадастрової карти, яка забезпечить вільний доступ громадян до інформації про земельні ділянки. Уже з наступного року будь-хто зможе через Інтернет дізнатися про потрібний наділ на території країни. Таким чином, як зазначають в Держкомземі, контролювати процеси на ринку землі зможуть не тільки органи земельних ресурсів, але й громадськість.

За словами генерального директора ДП «Центр Державного земельного кадастру» Андрія Тарнопольського, «один із

найважливіших моментів на даному етапі є проведення комплексних перевірок обмінних файлів та виявлення помилок у них; спеціалісти уже завантажили з локальних систем 12,7 млн. таких документів».

Керівник ЦДЗК наголошує на важливості формування реєстру всіх земельних ділянок, що перебувають у власності та постійному користуванні, створення цифрової моделі рельєфу, векторних карт, переведення в електронний вигляд обмінних файлів та порівняння їх даних з реєстром державних актів. Так, станом на 7 грудня п. р. їх верифіковано 9 217 326. Тобто фахівці щоденно переводять в електронний вигляд і заносять до баз даних понад 400 тисяч документів.

Вл. інф.

Область матиме свій бренд

Прикарпаття незабаром матиме власний торговельний бренд, який стосуватиметься усіх товарів та послуг, що вироблятимуться на Прикарпатті, і по ньому, як планується, нашу область легко впізнаватимуть в Україні та світі. Розробники мають намір покласти в основу бренду ідею писанкового Прикарпаття.

Відлуння подій

До 75-річчя В. Чорновола

24 грудня виповнилося 75 років від дня народження борця за незалежність України, визначного політичного і державного діяча, народного депутата першого-третього скликань, Героя України В'ячеслава Чорновола.

Відповідно до спільного розпорядження голів облдержадміністрації та обласної ради, цього дня на Прикарпатті відбулися заходи за участю представників влади, громадсько-політичних об'єднань, учнівської та студентської молоді з вшанування світлої пам'яті В'ячеслава Чорновола.

23 грудня в селах Шешори та Космач теж відбулося урочисте вшанування 75-ї річниці від дня народження В'ячеслава Максимовича Чорновола. Незважаючи на сильний холод та мороз, кількість присутніх людей на заходах в обох селах приємно вразила.

Серед високих гостей були депутат Верховної ради України п'яти скликань та один із засновників Руху Ярослав Кендзьор, депутат обласної ради, голова Івано-

Франківської обласної організації НРУ Ігор Шумега, голова Косівської районної організації та заступник голови районної ради Дмитро Бойчук, депутат міської ради Косова і голова Косівського осередку НРУ Дмитро Гладун, завідувач сектора у справах сім'ї, молоді та спорту Косівської РДА руховець Михайло Мельничук, начальник відділу освіти Косівської РДА Володимир Козьменчук, заступник голови районної ради Василь Жмендак, головний лікар Косівської центральної районної лікарні Іван Фазан, голова фракції НРУ в районній раді, голова прокуравського осередку Василь Якібчук, депутат районної ради від НРУ Григорій Юсипчук, головний редактор районної газети «Гуцульський край» Лідія Безпалова, сільський голова Шешор Василь Які-

бчук, голова космачького осередку НРУ Василь Петрованчук, сільський голова Космача — Дмитро Пожоджук, настоятель Шешорської та Прокуравської церков о. Юрій Павличко, знаний у Космачі громадський діяч, Олександр Кобилянський.

Завершилися вшанування Чорновола в селі Шешори в народному домі концертом, який поставили учні місцевої школи.

Урочисті заходи відбулися і в Народному домі села Космач. Перед цим на приміщенні сільської ради відкрили меморіальну дошку, присвячену В. Чорноволу, який неодноразово бував у селі і був хрещений у церкві Верховних апостолів Петра і Павла.

Тарас ПАСИМОК
Світлина автора

Вшанували жертв голодомору

У Косові, на майдані Незалежності, відбулося вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років. Участь у поминальних заходах взяли представники влади, керівники політичних партій, духовенство, учнівська молодь та громадськість міста.

О 16 годині присутні вшанували пам'ять померлих хвилиною мовчання. Декан УГКЦ о. Роман Іванюлик відправив панахиду за співвітчизниками, які стали жертвами голодомору.

Звертаючись до учасників поминального заходу, міський голова Микола Фокшей сказав: «Сьогодні ми знаємо про штучний характер голодомору, про більш як півстолітнє приховування правди про причини цього злочину проти українського народу. Голодомор — це сумна сторінка української історії. Наш священний обов'язок зберегти пам'ять про ті часи. Тільки так ми можемо сподіватися, що ця трагедія ніколи не повториться».

На знак вшанування пам'яті мільйонів загиблих українців присутні запалили свічки.

Л. ГІРСЬКА.
Світлина автора

Влада

СКРИПНИЧУК Василь Михайлович — голова Івано-Франківської обласної ради

Народився 22 червня 1958 року в селі Маркова Богородчанського району Івано-Франківської області у сім'ї вже померлих Скрипничука Михайла Олексійовича та Скрипничук (Семенців) Марії Дмитрівни.

Вищу педагогічну освіту здобув у Івано-Франківському державному педагогічному інституті імені В. Стефаніка у 1979 році. В цьому ж навчальному закладі, після присвоєння йому статусу університету, закінчив у 1997 році юридичний факультет.

У 2001 році захистив кандидатську дисертацію з конституційного права на тему організації і діяльності обласної ради. Кандидат юридичних наук, доцент.

Професійну діяльність розпочав вчителем загальноосвітньої середньої школи у с. Шаланки Виноградівського району Закарпатської області, в якій працював у період з 1979 до 1982 року.

У 1982-1984 роках — заступник директора Бабченської восьмирічної школи Богородчанського району Івано-Франківської області.

З 1984 до серпня 1991 року — викладач Івано-Франківського автотранспортного технікуму м. Надвірної.

Протягом серпня-грудня 1991 року працював завідувачим відділу радіомовлення ре-

дакції газети «Народна воля», після чого до січня 1993 року — редактором міського телебачення Надвірнянської міської ради народних депутатів.

1993-1994 роки — голова контрольної комісії Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів.

У 1994-1995 роках — начальник головного управління (департаменту) з гуманітарних питань, заступник голови Івано-Франківської обласної ради з виконавчої роботи.

1995-1998 роки — заступник голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації.

1998-1999 роки — керівник секретаріату Івано-Франківської

обласної ради.

1999-2002 роки — заступник керівника виконавчого апарату (керівник секретаріату) Івано-Франківської обласної ради.

Починаючи з 2001 року, спочатку за сумісництвом, а згодом й за основним місцем роботи, займався безпосередньо науковою діяльністю, працюючи доцентом кафедри державного управління Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, завідувачем кафедри правознавства Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, деканом Карпатського факультету Академії муніципального управління.

У 2010-2012 роках — керуючий справами виконавчого апарату Івано-Франківської обласної ради.

23 листопада 2012 року обраний головою Івано-Франківської обласної ради.

Посадова особа місцевого самоврядування I рангу.

У 1989 році — один із засновників осередку Товариства української мови у м. Надвірна.

Депутат Івано-Франківської обласної ради у 1990-1994 рр., 1994-1998 рр. Втретє обраний депутатом Івано-Франківської обласної ради у 2010 році.

У 2010-2012 роках — голова фракції Всеукраїнського об'єднання «Свобода» в Івано-Франківській обласній раді.

У 1992 році — один із засновників Конгресу Українських Націоналістів.

З 2010 року — член Всеукраїнського об'єднання «Свобода». Входячи до складу обласного комітету Івано-Франківської обласної організації Всеукраїнського об'єднання «Свобода», є відповідальним за роботу з депутатами.

Автор більше 40 опублікованих наукових праць, з-поміж яких одна монографія та навчальні посібники.

Одружений. У сім'ї троє дітей — два сини і дочка.

Не судимий.

В. Гладій: «Новообране керівництво облради оцінюю добре»

Колишній перший заступник голови Івано-Франківської обласної ради, а тепер народний депутат України Василь Гладій вважає, новообране керівництво облради достойним цих посад.

На запитання «Як ви оцінюєте новообране керівництво обласної ради?» політик відповів наступне:

«Добре оцінюю. Тому що знаю і Василя Михайловича Скрипничука (голова облради — ред.), і Олександра Михайловича Левицького (перший заступник голови облради — ред.) і Юрія Юрійовича Бабія (голова бюджетної комісії — ред.). Вважаю, що ці люди достойні цих посад».

В. Гладій вважає, що Василь

Скрипничук має величезний досвід в місцевому самоврядуванні, тому йому не треба вчитися.

«Що стосується Олександра Левицького, то, можливо, він не такий досвідчений, не має стажу державної служби чи місцевого самоврядування. Але він добре обізнаний з обласною радою, бо є депутатом уже не першого скликання. Активний та ініціативний. Щодо Юрія Бабія, він також молода особа. За цих два роки він зрозумів, що таке обласна рада і обласний бюджет. Брав участь у його формуванні. Тому будуть працювати. Я впевнений, що ми ще почуємо про їхні добрі справи й успіхи», — переконаний на-рдеп.

Депутатів облради обиратимуть 27 січня

Територіальна виборча комісія Івано-Франківської області визначила дату проміжних виборів до Івано-Франківської обласної ради.

Під час свого засідання ТВК прийняла рішення призначити вибори 27 січня 2013 року. Відповідно за 50 днів офіційно розпочнеться виборча кампанія. Проходитиме вона у одномандатному окрузі №25 (Надвірнянський район), №36 (Снятинський район) та №43 (Івано-Франківськ).

Депутатів обиратимуть замість вибулих — Олександра Сича, Юрія Дерев'янка та Василя Гладія. Усі троє були обрані до Верховної Ради.

Прес-центр облради

Саме так відповіла на запитання про батькове щастя дочка композитора, народного артиста України Остапа Гавриша, його дочка Мар'яна на звітному ювілейному бенедісі, який відбувся у Палаці спорту в Києві 9 грудня 2012 року.

«Кращий мелодист України» красувалася на екрані впродовж усього святкового дійства. І це справді так, бо своє визнання наш косів'янин Остап Гавриш заслужив музичними творами, які стали шедеврами українського мистецтва.

На одному подиху пройшов концерт, який нетрадиційно, але так захоплююче поєдна-

Щасливий, бо має сім нот!

ли в собі виконавці сцени та відомі фігуристи, призери чемпіонатів світу на льодовій арені. Українська пісня торжествувала в цей вечір. Народні артисти України Павло Зібров, сімейство Білоножків, Лілія Сандулеса, Іво Бобул, Павло Мрежук, Надія Крутова-Шестак, молоді виконавці Марта Шпак, Олексій Шпортко, Михайло Грицкан, Оксана Нестеренко, Анатолій Гнатюк та інші виконували твори разом з Остапом Гавришем, який акомпонував їм на фортепіано. Великим відкриттям для

багатьох став виступ Філіпа Жмахера з Сербії, який зворушливо співав українські пісні написані на музику нашого композитора. Величаво завершив свято Василь Зінкевич з закликком «об'єднаймо, українці, на віки з усіх країн».

Дякуємо, тобі, земляче, що високо підносиш українську пісню! Нових творчих здобутків, нових пісень!

Товариш
шкільних років
Микола ФОКШЕЙ

ТОП-20 косівських сайтів

Влада:
<http://kosivmr.if.ua/> — сайт міської ради Косова
<http://kosivrada.if.ua/> — сайт Косівської районної ради
ЗМІ:
<http://ludyne.if.ua/> — Фестиваль «Лудине»
<http://gk.if.ua/> — районна газета «Гуцульський Край» в Мережі
<http://gig.if.ua/> — сайт журналу «Гуцулі і Гуцульщина»
<http://kosivmr.if.ua/category/newspaper/> — газета «Косівський передзвін»
Освіта:
<http://kipdm.com/> — сайт

Косівського інституту КІПДМ ЛНАМ
<http://art-kipdm.if.ua/> — сайт Кафедри Дизайну КІПДМ ЛНАМ
<http://kosivartschool.if.ua/> — Косівська дитяча школа мистецтв
Мистецтво:
<http://pechizhak.if.ua/> — персональний сайт фотографа Романа Печижака
<http://huzulyrock.if.ua/> — сайт Косівської рок-групи «Гуцулі»
<http://sensar.if.ua/> — сайт реп-проекту «СЕНСАР»
Різне
<http://linkosiv.if.ua/> — ката-

лог сайтів Косівського району
<http://www.kosivart.com/forum/> — Інтернет-форум міста Косова та району
<http://www.kosivart.net/> — Косівський фотоальбом
<http://velokosiv.if.ua/> — сайт проекту «ВелоКосів»
<http://www.kosiv.biz> — дошка оголошень міста Косова та району
<http://kosiv.org.ua/> — інформаційний довідник Косівщини
<http://kosivart.if.ua/> — інформаційно-довідковий портал міста і району
<http://kosivlibrary.if.ua/> — Косівська Центральна районна бібліотека

Вл.Інф.

5 грудня за ініціативи голови обласної ради Василя Скрипничука відбулася спільна зустріч керівництва обласної ради, обласної державної адміністрації з обраними за результатами парламентських виборів 28 жовтня 2012 року народними депутатами України від Івано-Франківської області та головами районних рад і міськими головами міст обласного значення, що входять до складу Консультативної ради з питань місцевого самоврядування.

Учасники зустрічі обговорили питання соціально-економічного розвитку області, можливості налагодження двосторонньої співпраці та конструктивного діалогу між новообраними народними депутатами, керівництвом області й повноважними представниками місцевих громад з метою вирішення нагальних питань життєзабезпечення регіону та

Зустрілись керівники місцевих органів влади Прикарпаття з новообраними народними депутатами від нашої області

створення сприятливих можливостей для всестороннього зростання в майбутньому.

За результатами зустрічі учасники підписали Декларацію про співпрацю між народними депутатами України VII скликання від Івано-Франківської області та місцевими органами влади Прикарпаття.

Згідно Декларації сторони домовились об'єднати зусилля щодо вирішення питань соціально-економічного та культурного розвитку Івано-Франківської області за такими основними напрямками:

* захист цілісності і суве-

ренітету держави;

* захист і розвиток української мови як єдиної державної;

* посилення ролі органів місцевого самоврядування у здійсненні регіональної політики;

* зміцнення фінансової бази місцевого самоврядування та залучення фінансового ресурсу (дотацій, субвенцій, коштів державних програм) для вирішення проблемних питань територіальних громад області;

* боротьба з корупцією та беззаконням;

* боротьба з безробіттям;

* захист енергетичної неза-

лежності України, здійснення заходів з енергозбереження;

* недопущення продажу земель сільськогосподарського призначення;

* реформування і розвитку села;

* вирішення екологічних проблем Івано-Франківщини, зокрема утилізації твердих побутових відходів;

* ремонт доріг загального значення, комунальних доріг, розвитку інфраструктури;

* залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій;

* реформування та розвитку житлово-комунального господарства;

* проведення реформ у галузі охорони здоров'я, освіти і науки, в інших галузях гуманітарної сфери;

* вирішення інших питань соціально-економічного та культурного розвитку Івано-Франківщини.

Прес-центр облради

Різне

Щоб не замерзнути

Прийшла зима. Люди, як і природа, завжди готуються до холодної пори року, але, на превеликий жаль, не всі. Щорічно до лікувальних закладів України надходять постраждалі з різними стадіями обмороження.

Щоб уникнути переохолодження й обмороження, Служба цивільного захисту у Косівському районі ТУ МНС в області рекомендує більше про це дізнатися та дотримуватись основних правил поведінки в умовах низьких температур.

Існує декілька простих правил, виконання яких дозволить уникнути переохолодження та обмороження при сильному холоді: не вживайте алкогольних напоїв — алкогольне сп'яніння сприяє високій втраті тепла, в той же час викликає ілюзію тепла. Додатковим негативним фактором є неможливість сконцентруватися на перших ознаках обмороження; не паліть на морозі — паління зменшує периферійну циркуляцію крові і робить кінцівки більш уразливими до дії холоду; носіть просторий одяг — це сприяє нормальній циркуляції крові. Одягайтеся так, щоб між шарами одягу залишався прошарок повітря, який утримує тепло. Верхній одяг бажано носити непромокаючий. Тісне взуття, відсутність устілки, брудні шкарпетки можуть створювати передумови обмороження. Особливу увагу до взуття необхідно приділяти особам, в яких сильно пітніють ноги. У взуття необхідно вкладати теплі устілки, а замість бавовняних шкарпеток одягати вовняні — вони поглинають вологу та залишають ноги сухими. Не виходьте на мороз без рукавичок та шарфу. Найкращий варіант — рукавички з водовідштовхуючої тканини, яка не пропускатиме повітря, з хутром всередині. Рукавички зі штучних матеріалів погано захищають від морозу. У вітряну погоду відкриті ділянки тіла змащуйте спеціальним кремом. Не носіть на морозі металевих (у тому числі золотих та срібних) прикрас. По-перше: метал охолоджується до низьких температур швидше ніж тіло, внаслідок чого можливе «прилипання» цих предметів до шкіри з виникненням почуття болю та холодових травм. По-друге, перстені на пальцях затруднюють

циркуляцію крові та сприяють обмороженню кінцівок.

Використовуйте допомогу друзів, особливо за носом, вухами та щоками, звертайте увагу на зміну їх кольору, а друзі повинні слідкувати за станом вашого обличчя. Не дозволяйте обмороженому місцю знову замерзнути — це може призвести до більш значних пошкоджень. Не знімайте на морозі взуття з обморожених ніг — вони можуть розпухнути і ви не в змозі будете знову взутися. Необхідно найшвидше потрапити до теплого приміщення. Якщо замерзли руки — спробуйте відігріти їх під пахвою.

Повернувшись додому після довготривалої прогулянки на морозі, обов'язково впевніться у відсутності обмороження кінцівок, спини, вух та носа. В разі необхідності своєчасно розпочинайте лікування обмороження. Несвоєчасне надання допомоги може призвести до гангрен та втрати кінцівки. Якщо під час перебування на відкритому повітрі ви відчуваєте початок переохолодження, негайно зайдіть до теплого приміщення — магазину, кафе, під'їзду — для зігрівання та огляду місць потенційного обмороження. Якщо у вас зламалася машина на значній відстані від населеного пункту або в незнайомій місцевості, краще залишитися в ній та викликати допомогу по телефону або чекати іншого автомобіля.

Перед виходом на мороз бажано поїсти — вам необхідна додаткова енергія. Слід враховувати, що у дітей терморегуляція ще не налагоджена, а в осіб похилого віку при деяких хворобах порушена. Ці категорії найбільш піддаються обмороженню та переохолодженню, тому враховуйте це під час планування прогулянок узимку. Пам'ятайте, що перебування дитини на морозі не повинно перевищувати 15-20 хвилин, потім потрібно зігріти її в теплому приміщенні.

Врешті-решт пам'ятайте, що найкращий спосіб вийти з неприємної ситуації — це до неї не потрапляти. Якщо ви не любите екстремальних відчуттів, то у великий мороз не виходьте з приміщення без потреби!!!

Василь КОВАЛЮК,
начальник служби цивільного захисту у Косівському районі ТУ МНС в області

У Пирогово є гуцульська хата

У Національному музеї народної архітектури та побуту України з'явилася нова хата з автентичним інтер'єром, в якій відтворено побут і звичай гуцулів.

Про це повідомили в адміністрації музею. Хату кінця XIX — початку XX століття перевезено в музей з села Шепіт нашого району і розміщено в експозиції «Гуцульщина». Як розповіли наукові співробітники музею, місцеві гуцули називали такі будинки: «бухня, бухнянка, бухонка, бухненка». Побудована вона з дерев'яних смерекових колод і складається з двох половин: сіней і хати, де розташована напівкурна піч.

В інтер'єрі будинку-бухні представлено Різдвяну атрибутику, оскільки її господарем був

«береза» — так називали вагажка колядників, який зазвичай водив по селу гурт колядників. Зокрема, тут виставлені всі відомі елементи святково-го інтер'єру, без яких не обходилися різдвяні свята. Це топирець-бартка, колядницький ріг, дзвінок, хрест, колядничок і скорбонка (ящик для грошей), а на найпочеснішому місці в будинку під образами стоїть дідух — символ затишки та добра. Також у будинку представлено традиційний гуцульський одяг, що відрізняється своєю вишуканістю і колоритом. Тут же можна побачити і народні музичні інструменти: скрипочку, колядницький ріг, з якими, як правило, «береза» вміло справлявся.

Призначено стипендії Президента

Призначено стипендії для молодих майстрів народного мистецтва. Серед 80-ти президентських стипендіатів — 9 майстрів народного мистецтва Прикарпаття, а саме Галина Бенько — майстер художньої обробки дерева з селища Кути; Людмила Близнюк — майстер художньої вишивки та моделювання одягу з м. Косова; Микола Грешняк — майстер художньої обробки дерева та інкрустації з села Річка, Вікторія Зізік — майстер художнього ткацтва з села Рожнів; Орест Ониськів — майстер художнього литва та обробки металу з Косова, Оль-

га Пожоджук — майстер художньої вишивки з Космача, Михайло Прокоп'юк — майстер художньої обробки дерева з с. Яворів; Володимир Яким'юк — майстер художньої обробки дерева з Косова і Оксана Васишин — майстер писанкарства з села Чорний Потік Надвірнянського району.

Розмір виплат — від 600 до 1000 грн. для учнів та студентів, або ж один прожитковий мінімум для тих, хто не навчається.

Про це повідомили у Івано-Франківській обласній державній адміністрації

Зміни в системі державної реєстрації речових прав на нерухоме майно

Розвиток ринку нерухомого майна є одним із основних аспектів для повноцінного і стабільного розвитку економіки будь-якої держави. Оптимізація обігу нерухомості є одним із головних завдань держави в сфері економічної політики. Провідне місце у цьому займає правове регулювання відносин, пов'язаних із державною реєстрацією прав на нерухоме майно. І тому на сьогодні одним із питань, яке потребує нагального вирішення є запровадження єдиної системи державної реєстрації речових прав на нерухоме майно (у тому числі і на земельні ділянки), що забезпечить належний захист прав фізичних та юридичних осіб на нерухоме майно.

Державна реєстрація речових прав на нерухоме майно за Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» за № 1952 здійснюватиметься за принципом «єдиного вікна», який полягає у тому, що в одному органі будуть реєструватися всі права та обтяження на нерухоме майно, як на земельні ділянки, так і на об'єкти, розташовані на них.

З 1 січня 2013 року набирає чинності нова редакція Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» за № 1952 — IV.

Законом визначено, що державна реєстрація речових прав на нерухоме майно — це офіційне визнання і підтвердження державою фактів виникнення, переходу або припинення прав на нерухоме майно, обтяження таких прав шляхом внесення відповідного запису до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Державна реєстрація прав є обов'язковою. Інформація про права на нерухоме майно та їх обтяження підлягає внесенню до Державного реєстру прав. Права на нерухоме майно виникають з моменту такої реєстрації.

Закон спрямований на виправлення практики, що склалася в Україні у сфері регулювання відносин, пов'язаних з державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно.

Визначено інший концептуальний підхід як до процедури державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, так і до системи органів державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Необхідно відзначити, що Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» розширив перелік речових прав на нерухоме майно, які підлягають державній реєстрації. Згідно зі статтею 4 вищевказаного Закону, обов'язковій державній реєстрації підлягають речові права та обтяження на нерухоме майно, розміщене на території України, що належить фізичним та юридичним особам, державі в особі органів, уповноважених управляти державним майном, іноземцям та особам без громадянства, іноземним юридичним особам, міжнародним організаціям, іноземним державам, а також територіальним громадам в особі органів місцевого самоврядування, а саме:

1) право власності на нерухоме майно;

2) право володіння; право користування (сервітут); право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис); право забудови земельної ділянки (суперфіцій); право господарського відання; право оперативного управління та право оренди земельної ділянки; право користування (найму, оренди) будівлею або іншими капітальними спорудами, їх окремими частинами; іпотека; довірче управління майном;

3) інші речові права відповідно до закону;

4) податкова застава, предметом якої є нерухоме майно, та інші обтяження.

При цьому, речові права на нерухоме майно, зазначені в пунктах 2 і 3, є похідними і реєструються після державної реєстрації права власності на таке майно.

Реєстраційні служби міських, районних та міськрайонних управлінь юстиції видають:

1) свідоцтва про право власності на нерухоме майно;

— фізичним та юридичним особам на новозбудовані, рекон-

струйовані об'єкти нерухомого майна;

— членам житлового, житлово-будівельного, дачного, гаражного чи іншого відповідного кооперативу, які повністю внесли свої пайові внески;

— юридичним особам у разі внесення до статутного фонду (статутного або складеного капіталу) об'єктів нерухомого майна їх засновниками (учасниками);

— фізичним особам та юридичним особам, які в разі ліквідації (реорганізації) юридичної особи отримали у власність у встановленому законодавством порядку нерухоме майно юридичної особи, що ліквідується (реорганізується);

— фізичним особам та юридичним особам, що вийшли зі складу засновників (учасників) юридичної особи за рішенням органу, уповноваженого на це установчими документами, отримали у власність об'єкт нерухомого майна, переданий їм;

— реабілітованим громадянам, яким повернуто у власність належні їм об'єкти нерухомого майна;

— у разі виділення окремого об'єкта нерухомого майна зі складу об'єкта нерухомого майна, що складається із двох або більше об'єктів;

— фізичним та юридичним особам на об'єкти нерухомого майна, які в установленому порядку переведені з житлових у нежитлові і навпаки;

— у разі поділу юридичної особи або виділу з неї нової юридичної особи;

— фізичним та юридичним особам у разі безоплатної передачі їм земельної ділянки із земель державної чи комунальної власності за рішеннями органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування;

— в інших випадках, встановлених законом;

2) видають дублікати свідоцтва про право власності на нерухоме майно та здійснюють їх реєстрацію;

3) здійснюють державну реєстрацію обтяжень;

— встановленої законом зоборони користування та/або роз-

порядження нерухомим майном;

— рішень судів, що набрали законної сили;

— постанови органів досудового слідства, державного виконавця про накладення арешту на нерухоме майно;

— рішення органу місцевого самоврядування про віднесення об'єктів нерухомого майна до застарілого житлового фонду;

— інших актів відповідних державних органів та посадових осіб згідно із законом;

— договорів, укладених у порядку, встановленому законом.

4) беруть на облік безхазяйне нерухоме майно;

5) здійснюють державну реєстрацію об'єкта незавершеного будівництва та проводять державну реєстрацію права власності на новостворений об'єкт нерухомого майна після завершення будівництва;

6) надають інформацію про зареєстровані права та їх обтяження в порядку, встановленому цим Законом.

Державний реєстратор видає свідоцтво про право власності на нерухоме майно, яке підписується ним і засвідчується печаткою, а також надає витяги з Державного реєстру прав про зареєстровані права та/або їх обтяження.

Повноцінне функціонування системи державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, в порядку визначеному Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», розпочнеться з 1 січня 2013 року.

Запровадження системи державної реєстрації речових прав на нерухоме майно в Україні забезпечити належний рівень захисту прав власності фізичних і юридичних осіб на нерухоме майно, гарантованих Конституцією України створення сприятливих умов для розвитку ринкових відносин та поліпшення інвестиційної клімату в Україні.

В. ШЕЛЮЖАК,
голови спеціалізованої
реєстраційної служби
Косівського районного
управління юстиції

Наші митці

Оспівує красу гір

У Косівському музеї народного мистецтва та побуту Гуцульщини відкрито персональну виставку живопису художника і викладача Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв Василя Бойчука «Краса Карпатських гір». Вона присвячена 70-літньому ювілею автора.

Василь Бойчук приїхав на викладацьку роботу до Косова у 1972 році. З того часу працює викладачем рисунку і живопису. Сьогодні він приватдоцент кафедри образотворчого мистецтва і академічних дисциплін інституту. Водночас Василь Федорович дуже багато працює творчо. Найбільше проявив себе як живописець-пейзажист, багато творів виконав на замовлення — це роботи по оформленню громадських та культових споруд Косівщини і Снятинщини.

Василь Бойчук народився 15 листопада 1942 року в селі Ганьківці Снятинського району у родині хліборобів Анни та Федора Бойчуків. Ще в дитинстві у нього виявився хист до малювання. Після закінчення Ганьківської восьмирічної школи навчався на альфрейно-живописному відділі у Чернівецькому художньо-ремісничому училищі №5 (1959-1962). Закінчивши училище, отримав направлення на роботу у м. Курган (Росія). Чотири місяці оздоблював інтер'єри та ексте-

р'єри дитячих садочків. Потім були роки військової служби у Владивостоці (1962-1965), після якої повернувся у рідне село Ганьківці, де працював художником-оформлювачем. Водночас наполегливо готувався до вступу в художній інститут. У 1967 році вступив на факультет художнього скла Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва (нині Львівська національна академія мистецтв). Викладачами фахових дисциплін були Р.Ю. Сельський, М.В. Ткаченко, А.В. Соболев, Б.І. Галицький. Василь Федорович був старанним студентом. Навчання в інституті закінчив з відзнакою. За словами Василя Федоровича, якраз на той час із Косова до Львова приїхав Василь Лазоряк запрошувати випускників інституту на роботу в Косівське училище прикладного та декоративного

мистецтва. Ця пропозиція зацікавила його і він з охотою поїхав до Косова.

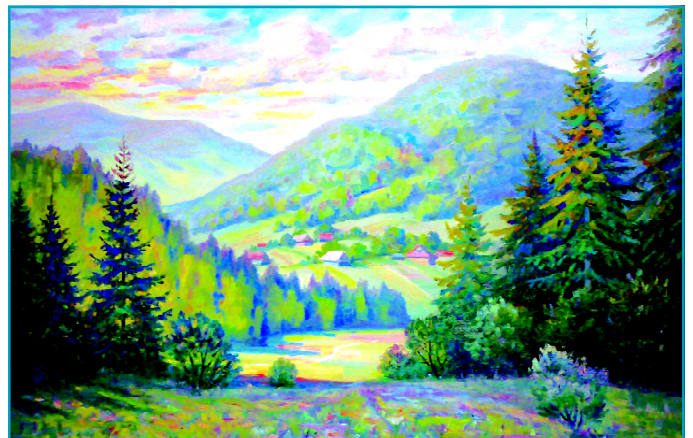
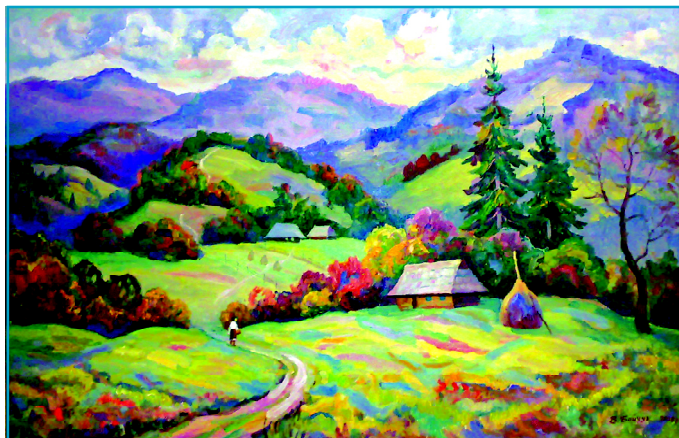
З 1972 року розпочалася педагогічна і творча діяльність Василя Бойчука, який сорок років живе і працює в Косові. Він талановитий художник, тактовний викладач, добрий наставник і колега, завжди спокійний і стриманий. Він сформувався як майстер карпатського пейзажу. Пейзажі — це його стихія. Художник відданий своєму покликанню. А в постійній щоденній праці відшліфовується майстерність. Викликає подив його працюючість. Він наполегливо трудиться сам і передає свої знання студентам. «Треба вміти бачити характерне, основне в навколишньому житті, адже кожна людина повинна бути художником в серці», — вчить Василь Федорович своїх студентів.

Впродовж років творчої

праці Василь Федорович брав участь у різноманітних виставках — Всеукраїнських, обласних, регіональних, різного роду звітних творчих виставках викладачів та студентів Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва.

Зокрема, живопис В. Бойчука був представлений в експозиції обласної виставки творчих робіт викладачів Косівського коледжу прикладного та декоративного мистецтва ім. В. Касіяна, організованій Івано-Франківським обласним відділенням Спілки художників України у Косівському музеї народного мистецтва та побуту Гуцульщини (1998), звітних виставок викладачів і студентів на ВДНГ України (Київ, 1988), Палаці мистецтв (Львів, 1998), Всеукраїнської виставки «Автентика і час» у Центральному Будинку художника НСХУ (Київ, 2003), Всеукраїнської художньої виставки до 2000-ліття Різдва Христового (Київ, 2000), виставки, присвяченої 190-річчю Т. Шевченка (Івано-Франківськ, 2004), «Різдвяної виставки» (Косів, 2007).

Василь Федорович активний учасник колективних виставок творчих робіт викладачів інституту у Косівському музеї народного мистецтва та побуту Гуцульщини (2005, 2007), Косівській регіональній організації НСХУ (2008, 2010), а також організованих в Калуші

Наші митці

(2009), Долині, Стрию (2010), Музеї Гетьманства у Києві (2011). Він став лауреатом XII Міжнародного гуцульського фестивалю у Косові.

Персональні виставки робіт В. Бойчука організовувалися в актовому залі Косівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва та виставковій залі Косівського музею народного мистецтва та побуту Гуцульщини (2007). Цікавою була «Виставка одногрупників» у залах Косівського музею народного мистецтва та побуту Гуцульщини (2009), на якій експонували свої творчі роботи Василь Бойчук (пейзажний жанр), Лідія Луканюк (розпис на склі) і Святослав Мартинюк (пейзажний жанр, натюрморт). Виставка представила частку творчого доробку трьох одногрупників, які навчалися на відділі художнього скла Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва, а через чотири десятки літ волею долі всі троє зустрілись у Косові.

В експозиції нинішньої ювілейної виставки Василя Бойчука в Косівському музеї представлено 42 роботи. Переважна більшість з них — це роботи виконані впродовж двох останніх років. Вже сам девіз виставки «Краса Карпатських гір» вказує на те, що, як художник, Василь Федорович найперше віддає перевагу карпатському пейзажу. Він захоплений красою наших гір і безупинно відтворює їх у своїх роботах. Це цілі цикли Карпатських пейзажів (осінні, вес-

няні, літні й зимові). Особливо цікавими є осінні краєвиди — «Барви осені» (2000), «Осінні спалахи» (2001), «Осін в Соколівці» (2004), «Шум потоків і смерек» (2006), «Сяйво осені», «Скидає осінь позолоту» (2008), «Барвіста осінь», «Останні теплі дні» (2012). Вони ліричні і настроєві, викликають радість від споглядання.

Замилування красою природи лежить в основі кожного пейзажу — «Мій рідний край» (2008), «На скалах біля Гуку» (2011), «Зацвіли черешні», «Гори димлять» (2012). Природа в пейзажах Василя Федоровича багата і різноманітна, звучить виразно і святково. Художник тяжіє до реалістичної школи, він добрий колорист і добре передає повітряну перспективу. Особливо стосовно нових робіт «Рання зима» (2011), «Околиця Яворова», «Осіння димка», «Літо красне», «Бабині літо» (2012). Серед представле-

них робіт менше краєвидів з архітектурними мотивами, як у роботах «На Великдень», «Гуцульський краєвид», «Гірське село» (2012). В експозиції виставки бачимо і кілька квіткових композицій, зокрема, «Літній букет», «Півонії» (2007), «Гладіолуси». Особливо привертає увагу невеликих розмірів робота «Бузок» (2012), яка однак детально пророблена.

Найбільше захоплює художника природа. Саме з цією гранню своєї творчості Василь Федорович Бойчук познайомив Косів на своїй персональній виставці з нагоди 70-річчя.

Варто зауважити, що значну частку у доробку майстра займають твори на релігійну тематику. Сюди слід віднести виконання монументальних розписів в інтер'єрах культових споруд і десятки ікон написаних на замовлення.

Василеві Федоровичу належить оздоблення греко-като-

лицької церкви Пресвятої Богородиці у рідному селі Ганьківці Снятинського району (1993) — образ «Ісус Христос» в інтер'єрі церкви і великий за розмірами образ «Пресвята Богородиця» в екстер'єрі, на фасадній стіні. Згодом художник намалював образ «Воскресіння» для церкви у с. Рож-Поле, «Покрова Богородиці» для «темної каплички» у с. Задубрівці, образ «Архистратиг Михаїл» і плащаницю до церкви Архистратига Михаїла у с. Шевченкове Снятинського району, «Воскресіння Христове» для каплички у с. Вербовець, хоругви до церкви Св. Василя Великого у Косові. У співтворстві Василь Бойчук, Микола Солтис та Анатолій Калитко виконали 14 стайцій Хресної дороги для церкви Св. Василя Великого у Косові. Значна кількість живописних ікон, виконаних В. Бойчуком знаходиться у приватних помешканнях замовників з Косова, Коломиї, Чернівців, Львова, Тернополя, Івано-Франківська, Києва, а також за кордоном.

Як бачимо, свій поважний ювілей художник Василь Бойчук зустрів гідно і з вагомим творчим доробком. Попереду у нього ще багато задумів. То ж хочу побажати Вам, шановний ювіляре, міцного здоров'я і нових звершень.

Валентина МОЛИНЬ,
кандидат
мистецтвознавства,
член Національної спілки
художників України,
доцент
Косівського інституту
ПДМ ЛНАМ

3 редакційної пошти

Різне

Косівське «Браво» перемогло

Справжнім зорепадом зірок і зірочок став Гала-концерт переможців обласного конкурсу-фестивалю обдарованої молоді «Прикарпатський зорепад — 2012», що тривав більше чотирьох годин на сцені обласного академічного муздрамтеатру ім. Івана Франка, і на якому його талановитим учасникам щиро аплодував голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк.

Гала-концерту передували два місяці відбіркових турів в кожному із 14-ти районних центрів області, у яких взяли участь більше тисячі юнаків та дівчат.

«Прикарпатський зорепад-2012» відбувся з ініціативи директора Агентства подій «Щасливі миті» Вікторії Семенович (голова журі) за підтримки голови ОДА Ми-

хайла Вишиванюка. У журі були член Національної спілки хореографів України Мирослава Цюцьмаць, головний спеціаліст управління культури, національ-

ностей та релігій ОДА; старший викладач кафедри театрального та хореографічного мистецтва Інституту мистецтв Прикарпатського національного уні-

верситету ім. Василя Стефаника Юрій Скобель; завідувач кафедри співу цього ж вишу кандидат педагогічних наук Орест Шуляр; методист навчально-методичного центру головного управління освіти і науки ОДА Віра Парипа.

Лауреатами фестивалю в інструментальному жанрі стали: вокально-інструментальний родинний гурт «Петрос» з Ворохти, Олег Шумей з с. Малатур'я Долинського району, долинани Петро Гірник і Юлія Крета, Володимир Тимінський з Бурштина, Галина Кметюк з Тисмениці, дует «Браво» з Косова у складі Василя Лутчака та Зеновія Кота.

Як зазначалося, переможці фестивалю будуть учасниками благодійних концертів, що проходять у інтернатних закладах.

День студента

Студетську сім'ю Косівського інституту прикладного декоративного мистецтва Львівської Національної академії мистецтв цього навчального року поповнили сто двоє хлопців і дівчат. А урочисте їх посвячення поєдналося зі святкуванням Дня студента.

Вступаючи у храм дерева, металу, вишивки, кераміки, ткацтва, шкіри розпису, дизайну, першокурсники поклялись «пити живильну воду з джерела знань та гризти граніт науки, поважати директорів як рідних батьків, завідувачів відділами як Матір-заступницю, не бути хвальками та черствими, ніколи не падати духом...», а старшокурсники їм розповіли, жартома, про хороші та погані заповіді студента.

Веселі і жартівливі були конкурси.

Попереду у першокурсників багато

нового, яскравого, незвіданого. Попереду перші заняття, перші оцінки, перша сесія... Вибір учбового закладу зроблено, вибір професії теж. А це найголовніший крок, який впливатиме на подальше життя молоді людини.

Л. ДУТЧАК.

З 15 вересня по 15 жовтня студенти Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ проходили практику в Новоєрусалимському монастирі (Воскресенський Новоєрусалимський) — історично-ставропігальному чоловічому монастирі в місті Істра Московської області (Росія).

Також під час екскурсії по Москві відвідали Третьяковську галерею, Пушкінський музей, Кремль.

Щедрик

Чи знаєте ви, що українська Різдвяна мелодія Щедрик стала однією з найвідоміших у світі? Ви чули її, напевно, десятки разів у американських фільмах, проте могли не здогадуватись, що Carol of the bells — це адаптована версія нашого Щедрика.

Вперше пісню, написану композитором Миколою Леонтовичем, було виконано хором Київського університету в 1916 році. У «Щедрику» співається про ластівку, яка прилетіла до господи провістити багатий рік для родини.

Згідно з популярною, але неточною інтерпретацією, український оригінал опирається на стару слов'янську легенду про те, що кожен дзвін у світі прославляв Ісуса в ніч, коли він народився.

Уже 1921 року Різдвяну пісню було виконано в Карнегі-Холл у Нью-Йорку. Вона так сподобалась американцям, що у 1936 році Пітер Вільговський, українець за походженням, здійснив переклад Щедрика, який отримав назву Carol of the bells. Саме в цьому варіанті пісня отримала всесвітню славу.

3 редакційної пошти

НАВІТЬ не знаю, коли це почалося... Можливо, ще в п'ятирічному віці, коли безтурботно засинаючи на своєму ліжку, крізь подушку чув ревіння гітар групи „Блек Себет”. Неймовірно на ті часи музику на першому поверсі слухав мій дядько Олег Мацьоцький. В нього був магнітофон „Дніпро”. Одного вечора «забойна» пісня „Iron Man”, що розпочинається скриплячим голосом металевого монстра, прозвучала разів двадцять підряд.

Центром Всесвіту був Косів, оточений карпатськими горами. В цьому краю живуть гуцули, які в дитячій уяві асоціювались з тисячами файно вбраних мешканців гірських сіл. На церковне свято Івана Хрестителя мешканці гір галасливими хвилями накочувались на вулиці. Святкуючи, поважного віку газди гордо носили кептарі і капелюхи з перами. Діти бавились м'ячиками на довгій гумці, прив'язаній до пальця. І всі лизали «льоди», тобто морозиво. На базарі тоді ще запросито можна було почути дрімбу. Якась бабуся, сидючи на лавці і заплющивши очі, як медитуючий тибетський монах, безперервно видобувала звуки, які дрижали в повітрі.

Зараз такі інструменти сприймаються майже як містичні шаманські знаряддя. А тоді цієї екзотики було стільки, що на неї ніхто не звертав уваги. Бо дрімба є дрімба. А автобус типу „ПАЗ”, натужно завиваючи на гірських дорогах, завжди привезе з села Верхній Березів до міста стільки людей з бесагами, скільки захочуть поїхати, а не скільки буде вільного місця.

Був ще один яскравий образ гуцула, який знайшов втілення на вивісці кафе „Трембіта”. Мешканець Карпат там завмер в гордій поставі, а трембіта стирчала грізно, як 100-мм протитанкова гармата. Гори були чудесного смарагдового кольору, сорочка гуцула

білосніжно-біла. А постолі класично стирчали в різні боки загнутими носками. З кафе вечорами вивалювались щасливі відвідувачі з розчервленими обличчями. Там завжди можна було попиту коломийського пива.

Але гуцули грали не тільки на трембітах. Знайшлися люди, які вирішили, що електрогітара з фузом — це теж файний звук.

І він повинен-таки трохи

людини, набував місцевого колориту:

Ішов гуцул з полонини,

Схотів води пити.

Залетіла муха в гачі —

Мусів сі топити.

Безперечним лідером групи вважався гітарист Геба. Цей дядечко з бородою і кругленьким червцем йшов до слави давно протореним шляхом. Закривався на довгі дні в кімнаті з гітарою і магнітофоном і не-

Ностальгія

переходив музикантів з групи в групу. У зміст пісень вникали. Тоді слухали музику не так, як у сучасну еру MTV. Тоді дослуховувались до дрібниць. Знали до ноти пам'ятали партії кожного інструмента та вокалу. Обличчя починали сяяти, як у набожних прихожан під час церковної служби, коли доходило до найбільш улюблених фрагментів. І полеміка про те, яка гітара звучить смачніше — „фендер” чи „гібсон”, ніколи не могла остаточно завершитись. До цього завжди додавались розсуди на хіпівсько-філософські теми. Це було так захоплююче! Врешті-решт мій дядько Олег почав співати з „Гуцулами”. І це можна було передбачити.

Хіба міг і я залишитись байдужим до рок-н-ролу?

Якось мені, ще школяру, пощастило навіть проїхатись в „Жигулях” разом з іншим натхненником творчості „Гуцулів” басгітаристом Славком Корищуком. І тоді я почув, як народжуються пісні.

— Вчора зібрались на репетицію, а світло пропало в усьому Косові, — хрипливатим голосом розповідав чимось схожим на гітариста „ZZ Top” бородатий Корищук, об'їжджаючи ями на дорозі.

— Та ти шо, Славку? Не було репетиції?

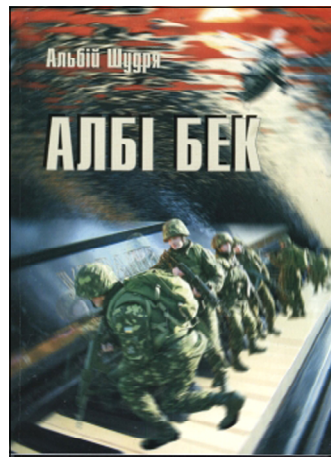
— Та не, не грали. Але зато я придумав нову пісню.

— ???

— Пісня називається „Лампочка Ілліча”.

Альбій ШУДРЯ,
Косів-Севастополь
(Уривок з книги
«АЛБІ БЕК»)

Рок-н-ролл і «Гуцули»

струснути зі стін районного Будинку культури наочну агітацію в акуратних дерев'яних рамках з гуцульською різьбою. Світ колись поглинула „бітломанія”. Косів став жертвою „гуцуломанії”.

На жаль, мені не пощастило чути перших виступів групи „Гуцули”. Тоді я був ще замалий вештатись „забавами” у „райбуді”. А про ці концерти розповідали мало не легенди. Музиканти грали пісні „Deep Purple”, „Black Sabbath”, замінюючи оригінальні тексти на свої. Тому, наприклад, шалений „Параноїд”, в якому четвірка з англійського індустріалізованого Бірмінгема вивела не всім зрозумілий образ психічно хворої

втомно копіював партії визнаних гітаристів.

— Геба, та ти вже граєш, як Блекмор! — захоплено відсипали компліменти шанувальники.

— Та шо тут грати. Тут собі на грифі пальцями перебираєш, і файно звучит! — скромно відповідав Геба і негайно ілюстрував процес народження „соляка” партією з „Highway Star”. Тої самої, де фендер страгокастер дає прочуханки музичній класиці.

Шанувальники ще більше тамували подих...

Геба був не тільки гітаристом, але й розповсюджувачем музики. Фірмовий диск, надісланий родичами з Канади чи Німеччини, коштував великі гроші. Тому більшим попитом користувались бобіни із магнітофонними записами. Мій дядько Олег став не тільки постійним покупцем таких «рекордз», але й одвічним опонентом Геби в музичних дискусіях. Новини про поп-музику регулярно доносили лише радіохвилі мюнхенської радіостанції „Еуропа Лібера” на румунській мові, а з офіційних радянських видань інколи повідомляв журнал „Ровесник”.

Однак співрозмовники знаходили безліч тем для диспутів. Говорили про нові альбоми,

Культура

Клуб інтелігенції відзначив

На порядку денному розглядалися питання:

340 років від дня народження Пилипа Орлика (1672-1742) — автора першої Української Конституції (1710);

65 років від дня народження Орісі Яхневич (1947) — поетеси, автора багатьох віршованих збірок, члена Національної спілки письменників України.

Про Пилипа Орлика — гетьмана України доповідав директор Косівської централізованої бібліотечної системи Ярослав Семанишин.

У жовтні 2012 року виповнилося 340 років з дня народження Пилипа Орлика, українського державного, політичного і військового діяча, гетьмана України.

Враховуючи важливість постаті Пилипа Орлика для історії України, українського державотворення, Верховна Рада України постановила урочисто відзначити на державному рівні 340-річчя з дня народження Пилипа Орлика.

Пилип Орлик походив з родовитої литовсько-чеської сім'ї. Народився 21 жовтня 1672 р. в м. Косуті поблизу Вільна. Навчався в єзуїтському колеґіумі у Вільні, а 1694 року закінчив Києво-Могилянську колеґію.

Працював писарем у канцелярії київського митрополи-

та, потім став старшим військовим канцеляристом, а згодом — і регентом (управителем) справами Генеральної військової канцелярії. Пізніше призначений генеральним писарем, а невдовзі став найближчим радником гетьмана І. Мазепи. Разом з гетьманом намагався створити антимосковську коаліцію, яка стала б гарантом незалежності Української держави.

Після смерті І. Мазепи на козацькій раді 5 квітня 1710 року П. Орлик був обраний гетьманом, якого одразу ж визнали шведський король і турецький султан.

З 1714 року він був змушений жити в різних країнах: Швеції, Німеччині, Франції, Греції, Молдові. Помер у м. Яса (тепер Румунія) у травні 1742 року. П. Орлик був останнім українським гетьманом періоду Гетьманщини, який відкрито поставив питання про створення української незалежної держави. Він був автором блискучих політичних творів. Історична постать Пилипа Орлика досить цікава, і по цій темі розгорнулася дискусія.

Аделя Григорівна Григорович — старший науковий співробітник НДЛ «Гуцульська етнопедагогіка і гуцульщинознавство» НАПН України, заслужений працівник освіти України, розповіла досить цікаві факти з життя П. Орлика і запропонува-

ла у більш широкому колі вивчати цю тему; організувати конференцію і залучити молодь і студентство, щоб знали свою історію, відомих політичних і військових діячів.

Про святкування 65-ї річниці від дня народження Орісі Яхневич, поетеси, авторки багатьох віршованих збірок, члена Національної спілки письменників України, родом з с. Семенівки Городенківського району слово взяв Василь Шкурган — член Національної спілки письменників України (2012), лауреат літературної премії «Князь роси» ім. Т. Мельничука, місцевий поет і прозаїк. Він з теплою і щирістю розповів про цю унікальну жінку-поетесу, яка має таку силу і жагу до життя, що передається нам, читаючи її поезію.

Оріса Яхневич — лауреат Літературних премій ім. Т. Мельничука та Л. Мартовича.

Читаючи поезію Орісі Яхневич, для якої кожен крок по життю, кожна мить — то вже щастя. Вона, на відміну від інших, уміє щиро радіти щебетові птахів за вікном, сонячній днині чи маленькій сніжинці. Усе це — миті щастя, які залишаються з жінкою назавжди, бо переливаються у її поетичне слово:

*...Я просто хочу жити,
Мати щасливу днину,
Душею не кривити, —*

Вбачати в собі людину.

Для Орісі Яхневич поезія — це опора і надія, отой стрижень, який не дає людині лягти пластом, втратити життєві інтереси. Сама поезія і дає наснагу поетесі іти до Сонця. Василь Шкурган, продекламував вірші своєї колеги. До теплих слів про О. Яхневич на літературній ниві приєднався Богдан Радиш-Маринюк — член Національної Спілки письменників України, автор 26 книг, лауреат кількох літературних премій. Богдан Радиш згадав творчі зустрічі з поетесою і побажав усім присутнім, не загрубіть на сухов'ях життя, як це робить Оріса Яхневич, а жити і радіти кожному прожитому дню.

Члени клубу Інтелігенції Косівщини низько вклоняють голови перед цією жінкою, в якій така складна доля, і вирішили хоч із запізненням написати вітальний лист з ювілеєм і відіслати в подарунок книги наших письменників-земляків: Б. Радиша-Маринюка, В. Шкургана, нашого голови клубу З. Библюка та автора книг і літературного критика А. Григоровича.

Працівники відділу обслуговування організували тематичні викладки літератури з даних тем, а завідувач сектором краєзнавства П. Гуралик виготовила пам'ятку користувачу «Поезія — її опора і надія».

Г. КІКОТЬ,
бібліотекар Косівської ЦРБ, секретар клубу Інтелігенції.

Пам'яті поета

На базі Малорожинської ЗОШ І-ІІІ ст. з учнями 9 класу була проведена година-реквієм, присвячена пам'яті поета-земляка Юрія Петричука.

Народився Ю. Петричук 13 травня 1957 року в селі Малий Рожин Косівського району Івано-Франківської області в селянській родині. Дитинство не було легким.

Поезія для Юрія — це його Хрест, з яким він крокував усе далі і далі за своєю зорею. Його поетичне кредо — донести слово у священний Храм.

Про все сокровенне:

рідну мову, чисту тополину душу, мамину пісню, синівську долю — говорив у своїй поезії велично й тихо, бо «крикливі — не щирі слова».

Видав збірку поезій «Дорогою до Храму». У збірку ввійшла поема «Гуцульська мама», присвячена жахливим подіям воєнних років. Мав намір надрукувати і другу збірку своїх віршів під назвою «Перевал мого життя», та мрія його не сповнилася. Через брак коштів та з благородними намірами покинув рідну землю, виїхав до Аргентини, щоб заробити трохи грошей, дітей поставити на ноги і видати нові книги.

Нова збірка нашого краянина «Просто відлетів у вирій» побачила світ уже після його смерті і є щемливим доторком до найпотаємнішого — рідної землі, матері, любові, слова.

*Друзі, я не роззубивсь
У стрімкім*

*життєвім вирі,
Просто відлетів у вирій,
Щоб вернутися колись...*

21 вересня 2001 року на далекій чужині перестало битися палке і любляче серце поета. Та вічне все те, що він так ніжно й трепетно любив... Вічні гори, вічний дивосвіт Карпат, і, як найдорожчий сховок, виринає до людей його поетичне слово.

М. Воротняк,
завідувач бібліотекою-філіалом с. М. Рожин

Миколі
Близнюку
— 65!

У Косівській центральній бібліотеці для дітей відбулося свято, присвячене 65-річчю письменника нашого краю Миколи Близнюка.

Урочистий захід проведено з учнями 2-3 класів ЗОШ №1 І-ІІІ ступенів.

Учні вітали поета, розповідали його вірші та казки.

Захід провела бібліотекар молодшого абонементу С. Семанишин.

Вл. інф.

Люби і знай свій рідний край

Протяті Камені — геологічна пам'ятка природи місцевого значення, група мальовничих скель. Розташовані в Покутсько-Буковинських Карпатах, на межі Путильського та Вижицького районів Чернівецької області, біля східної частини села Хорови на протилежному березі села Розтоки Косівського району.

Скелі утворені з розчленованих потужних пластів пісковика. Деякі з них пронизані отворами та ходами, через що й виникла назва — Протяті Камені. Про виникнення назви «Протяті Каміння» розповідає легенда. Відповідно до неї у давні часи горяни не мали зручного шляху, щоб спуститися з гір у долину. Пізніше вони знайшли для цього зручний вихід:

нагрівали в казанах воду і виливали її на скелі. У такий спосіб у нестійкому пісковіку утворилися «протяті», тобто проктнуті проходи, які й дали назву урочищу.

Варто відзначити, що камені велетенські — набагато більших розмірів, ніж на Терношорах і чимось схожі на кораблі-криголами, які пробивають собі шлях в карпатському морі дерев.

Протяті Каміння

Найпопулярніша і найвища скеля з Протятих носить назву — «Соколине Око» (максимальна відносна висота 40 м). У ній, в результаті ерозії, утворилася кам'яна арка, що нагадує око. Біля підніжжя скелі з північного боку міститься невелика трикамерна печера, до якої можна потрапити через два входи-отвори. Два інші отвори, значно вужчі за перші, проходять скрізь скелю і завершуються з її східного боку. На вершині скелі утворено природний резервуар, діаметром і завглибшки близько 70 см. Неподалік від Соколиного Ока серед букового лісу розташовані ще кілька, дещо менших, але також мальовничих, скельних масивів.

Кожного року на початку вересня в каньйоні проходить обряд так званої «ініціації» — дійство посвячення у студенти першокурсників географічного факультету Чернівецького університету ім. Юрія Федьковича. Дія відбувається вночі, а поява з арки бога Гео зі смолоскипом, який на великій швидкості влітає у студентський натовп за допомогою канату, надає дійству містичності, і навіть, навіває трояки страху.

Неподалік від Протятих на Німчичі знаходиться ще один туристичний об'єкт

вартій вашої уваги — «Печера Довбуша» (довжина близько 20 метрів).

«Раз заїхали на високу гору Німчич і бачили звідси при заході сонця щось таке гарне і срібне як мрія, — кажуть, що то зветься Розтоки, але я думаю, що то ніяк не зветься і що його вже тепер там нема, бо щось такого може показатись тільки раз і зникнути, а вже якби хто вдруге хотів би те саме побачити, то не знайшов би», — так писала Леся Українка в листі до О. Кожож мальовничих, скельних масивів.

білянської 1 серпня 1901 р., описуючи своє враження від подорожі.

При уважному дослідженні каміння можна знайти багато наскельних малюнків і повно вирізаних чи видовбаних на каменях знаків. Це і силуети голих жінок, черепи, обличчя людей, відбитки рук, мазонські знаки, сердечка, написи «тут був Вася» та багато інших проявів «туристичного мистецтва».

Тарас ПАСИМОК,
світлина автора

Люби і знай свій рідний край

Моєму селу Кобаки понад 560 років. Його історія, як історія кожного населеного пункту, є неповторною, люди — доброзичливі та працьовиті, молодь — талановита і мрійлива. Село багате на славні особистості, які в ньому жили і творили, залишили помітний слід у розвитку суспільно-політичних подій і сприяли збагаченню культури. Не менш захоплюючою є і природа рідного села. Різноманітність туристичних об'єктів приваблює як самих його жителів, так і гостей з різних куточків регіону та України не одне десятиліття.

Відтепер пізнавальна екскурсія по мальовничому куточку Косівщини стане ще цікавішою. Цьогоріч відкрився екологічний маршрут, який містить зупинки, що раніше не були включені до загального «сценарію» подорожі. Свого роду — це екологічний проект, основна мета якого — зберегти історико-краєзнавчі пам'ятки села Кобаки для майбутнього покоління, формувати поняття екологічної культури, свідомого та бережливого ставлення до природних, історико-культурних об'єктів поселення.

Автор маршруту — учитель географії Кобаківської ЗОШ І-ІІІ ступенів Наталія Букаччук. За її словами, екологічна стежина є успішним кроком до розвитку зеленого туризму, що останнім часом набирає все більшої популярності. Крім цього, Наталія Букаччук додає:

«Кобаківчанка»

поєднала велич природи, дух історії, красу культури

Чи намагалися ви коли-небудь краще пізнати своє поселення, увійшовши в роль туриста, з уст жителів села чи містечка зібрати цікаву етнографічну інформацію, помандрувати досі загадковими для вас стежками та вулицями, побувати у, здавалося б, звичайних місцях, а потім — поділитися набутими знання-

ми зі своїми друзями та знайомими? Ні? Дарма. А ви спробуйте втілити цю ідею! Адже така міні-екскурсія, незалежно від пори року чи погоди, збагатить не лише свіжим повітрям, а й новими враженнями. Окрім цього, допоможе проаналізувати й оцінити екобагатства рідної місцевості, з їх допомогою віднайти схованки

«Основним джерелом натхнення, яке підштовхнуло до цієї справи, є, насамперед, бажання навчити зберігати особливі місця села. А ще — надати зупинкам стежини навчально-пізнавального, природоохоронного та рекреаційного характеру».

Реалізації ідеї сприяли Міжнародний фонд «Відродження», Центр громадських ініціатив м. Косова, відділ освіти Косівської РДА, Кобаківська сільська рада та місцева загальноосвітня школа. Екологічна стежина «Кобаківчанка» охоплює одинадцять зупинок. Розповіді про кожну із них поміщені на стендах, що встановлені біля самих об'єктів.

Починається мандрівка від відомих Косаківських ставків — шести водних дзеркал села, що

Екозупинка біля «Дуба»

знаходяться на його крайній західній частині і є улюбленим місцем завзяятих рибалок.

Відвідавши наступну зупинку «Лісничівку», турист на власні очі побачить оригінальну пасіку та ознайомиться із розсадником НПП «Гуцульщина», окремі види дерев якого було завезено з інших держав і континентів.

Проходимо ще трішки — і на горизонті з'являється лісовий масив, чудове місце для шанувальників туризму — «Дичина». Щороку тут проводяться спортивні змагання для юних краєзнавців зі всього району. Тішить «Дичина» і тим, що протягом цілого літа навколишній ліс щедро обдаровує кобаківчан різними видами їстівних грибів.

Мандруємо далі та

відвідуємо четверту станцію — «Джерело». Ця водойма — одна з найпотужніших у нашому селі, оскільки за 1 секунду проливає 15 літрів води! Своєї цілющої властивості вона проявляє цілий рік, якщо потрапить до посудин у ніч на Водохрестя.

Навпроти джерела знаходиться ще одна краєзнавча пам'ятка Кобак — хата-музей Марка Черемшини. Саме у ній новеліст світового масштабу вперше побачив світ. Це місце завжди було насичене атмосферою красного письменства. Зараз хата стоїть так, як і багато років тому, поглядаючи на невеличкий ставок і приймає відвідувачів, здебільшого учнів школи, для яких проводять пізнавальні екскурсії.

Екозупинка біля «Пасіка» та «Розсадник» Парку

Люби і знай свій рідний край

У духовно-екологічному центрі «Здвижин»

Спускаємося трішки вниз — і нас вітає «Гніздо лелеки», що розмістилося на присадибній ділянці одного із жителів села. На стенді читаємо трагічну розповідь старожилів про насміх людей над лелечиною почуттями — підміна лелечиного яйця на качині призвела сім'ю птахів до загибелі. Вцілілий батько-лелека жорстоко помстився тогочасним господарям за такий вчинок, принісши обгорілу гілочку із пастушого вогнища, яка стала причиною пожежі та зруйнування будівлі необачного господаря. Зараз у гнізді живе нова сім'я лелек.

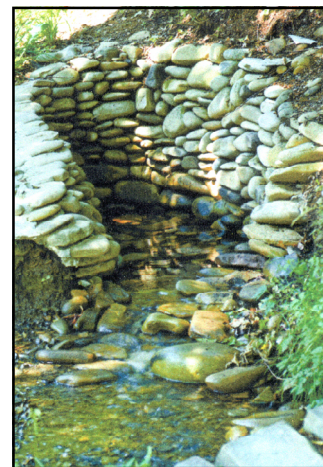
Сьоомою зупинкою екологічної стежини є столітній красень «Дуб», який могутньо височить у центрі Кобак біля розважального закладу, на місці

якого у 10-20-х роках минулого століття був Народний Дім. Це дерево пережило не одну люту зиму та стало свідком вагомих для нашого села історичних подій.

Крокуємо вверх — і опиняємося на колишньому березі Черемоша та місці зустрічі першого дорослого світланку випускників — Сокільці. На його території красуються стрункі берізки, що були посаджені учнями більше, ніж півстоліття тому. Іще одне дерево-довгожитель розташоване на подвір'ї дитячого садочка. Каштан справжній чи істинний, що поширений лише у західних областях, більше, ніж сто п'ятдесят років тому, був пагоном біля резиденції священика. Сьогодні під його ошатними кронами в ігри грає дітвора, в любові один од-

ному зізнаються закохані, у спогляди веселої юності поринають випускники школи...

Десята екологічна зупинка — унікальний духовно-екологічний центр «Здвижин». Це місце є святым, оскільки саме тут 11 жовтня 1934 року одному з жителів Кобак з'явилася Матінка Божа із двома святими, що були одягнені в білу одежу. Зі стенду, встановленому у центрі, кожен дізнається про історію хреста на честь пам'ятної події. А ще — зробить для себе беззаперечний урок: нагадує, що піднімати руку на святі речі — величезний гріх, чим виховує та зміцнює пошану до релігійних цінностей. Сьогодні «Здвижин» збирає тисячі паломників, які, молячись на Божій службі, відчувають дух любові та атмосферу злагоди.

Екозупинка «Джерело»

подій, пов'язаних із об'єктами, характеристику флори та фауни тієї чи іншої місцевості, незвичайні історії, сучасний стан території, цінні поради та на-

Хата-музей М. Черемшини

Кінцева станція маршруту — «Ходосове поле». Ця територія, оповита загадками Трипілья та легендами про Довбуша. Кажуть, що саме на цій землі закопані бербениці (музичний інструмент у вигляді діжечки) із золотом видатного опришка. Поки що, під час орання та обробки поля, натрапити вдається хіба що тільки на старовинні уламки цегли, заліза та різні деталі. А це є одним зі свідчень того, що тут кілька тисячоліть тому господарювало одне з перших українських племен — трипільці.

Крім загальних відомостей та сільських оповідей кожен допитливий турист зможе прочитати додаткову інформацію про усі зупинки, хронологію

станови для майбутніх поколінь. Така інформативність вносить у зміст певну оригінальність та розширює кругозір відвідувачів. Тому екологічна стежина «Кобаківчанка» є свідченням того, що в нашому селі, як і в будь-якому іншому, існують історико-природні пам'ятки, які потрібно вчитися берегти та цінувати!

Ласкаво просимо до нас у село!

Юлія ДЕВДА,
студентка I курсу
факультету журналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Екозупинка «Ходосове поле»

Сторінка для дітей

Кривий Яким і розбійники

Казка

Давно то діялося у наших горах. Тоді розвелосся у Карпатах багато злих-презлих розбійників. Тримали вони у страху цілі села. Грабували вони і багатих і бідних, людей мучили, вбивали, най Бог боронить.

На окраїні села, під лісом жив собі кривий Яким. Сам жив. А самого і спання добре не береться. Якогось одного разу проснувся він серед ночі, крутився, крутився на печі, а тоді став одягатися та сам до себе говорити. Але, що був не тільки кривий, але й ще глухий, то так голосно говорив, що аж на дворі було чути.

— Уже п'ятох зв'язав, а ще п'ятох зв'язу, а щербунця голим задом на грань...

Почув це приповідання якийсь розбійник, що під вікнами сховався. Подумав, що Яким з розбійниками розправу робить. П'ятох уже встиг зв'язати, ще п'ятох дов'язує, а самого атамана Щербатого буде на вогні мучити.

Дуже налякався розбійник. Дременув з-під хати, що тільки дим і нитка закурилися за ним. Більше він до того села навіть свого носа не сунув.

Дізнався про це сам Щербатий і разом зі своїми легінями навідався до кривого і глухого Якіма та став його випитувати, де він подів одинадцятьох розбійників.

Яким не на жарт перелякався, бо до нього уже кілька років не те, що розбійники, а ніхто з сусідів не заходив.

— Що ти нам очі замилюєш, — не вгавав Щербатий, — як ти недавно п'ятох зв'язав, п'ятох дов'язував, а Щербатого на грань клав...

Згадав Яким, що таке говорив недавно сам собі. А зв'язав він... онучею п'ять пальців на носі, ще п'ять обмотував на іншій, а після цього він взявся за старий щербатий баняк, аби зварити собі кулешу.

Переляканий розбійник про це не здогадався і подумав, що Яким робить розправу над його побратимами. Довго реготали з нього розбійники Щербатого. Коли трохи оговталися, мовили до Якіма:

— Де твій щербатий?

І накидали кмітливому діду повний банячок золотих.

**Аня ФЕДОРЧУК,
м. Косів**

Роздуми дуба

Казка

На крутому схилі гори ріс старезний одинокий дуб. Щоденно він загадково похитував своїми вітами і щось собі шепотів. Найбільше його сиву голову тривожило те, що люди нещадно вирубують ліси.

Кругом нього тому уже була пустка. Не залишилось жодного великого дерева. Старого дуба не зрубали, бо він був трухлявий,

Хімчинка

*Біжить маленька річечка
Через усе село,
Лісами і долинами,
Щоб швидше їй було.*

*Спішить вона побачить все,
Людей повеселить.
Повз хати протікає
І далі вона мчить.*

*Ніколи не сумна вона,
Не стомлюється ні,
Весела і шумна вона
Біжить по Хімчині.*

не придатний ні на паркет, ні на будову. Був дуже-дуже старий.

— Чому люди роблять собі гірше, — сумно думав велетень, — ліси — це легені планети.

Якось вдосвіта прийшов до нього молодий гучульський газда і попросив допомоги: у нього важко захворіла донька.

Здавна відомо, що дуби мають велику лікувальну силу. Ось і звернувся молодий батько до єдиного дуба на схилі гори у розпачі, як на останню надію, бо лікарі уже нічим не могли допомогти його дитині.

Жаль стало дубові дівчинки і він промовив:

Візьми мою гілочку, звари і скучай у купелі свою милу дівчинку. Я її знаю, вона чемна і ввічлива — завжди зі мною вітається, коли грається під моїми кронами із моїми красивими жолудятами. Вона обов'язково одужає.

Через деякий час молодий батько разом із всією сім'єю прийшов подякувати дубові за допомогу: його дочка справді одужала.

Дуб теж дуже втішився новині, але разом із сльозами радості у нього покотилися великі градинки сліз за безжально знищеними деревами у лісі.

**Мар'яна АНДРУСЯК,
с. Старий Косів**

**На світліні:
500-літній дуб у санаторії «Косів»**

*А як дощі із грозами
Проллються Хімчином,
Шумніша й повноводніша
Біжить вона селом.*

*А навесні, як тане сніг,
Виходить з берегів.
Стає широкою Хімчинка
Від танення снігів.*

*Біжить маленька річечка
Через усе село,
Лісами і долинами,
Щоб швидше їй було.*

**Богданка ЛУКАНЮК,
с. Хімчин**

